

Prenumerata „Kur. Warsz.“
 Wynosi: w Warszawie rocznie
 1. 4 k. 80, półrocznie rs. 2 k. 40,
 warte rs. 1 kopiejek 20, mie-
 sicznie kop. 40; za odosłanie do
 domu dopłaca się k. 5 na miesiąc.
Numer pojedynczy w Kan-
 celerii Redakcji kop. 5.
Redakcja otwarta od 11-ej
rano do 2-ej po południu.

KURJER WARSZAWSKI

ROK PIĘDZIESIĄTY TRZECI.

Na prowincji i w Cesar-
stwie wynosi rocznie rub. sr. 8,
 (w tem mieści się już opłata po-
 czta za przysyłkę rs. 1 kop. 40,
 oraz za opakowanie i Ekspedycję
 rs. 1 kop. 80).

Prenumerata przyjmuje się ro-
 cznie, półrocznie i kwartalnie

Rękopisma nadsyłane do
Redakcji nie zwracają się.

Dziś: ŚŚ. Feliksa M. i Róży Limańskiej.
 Niedziela: Ś. Rajmunda W.
 Poniedziałek: Ś. Idziego Opat.
 Wtorek: ŚŚ. Stefana Kr. Węg. i Justa B.

Wschód słońca o godzinie 5 min. 8
 Zachód „ „ 6 „ 7

Długość dnia godzin 13 min. 44
 Ubyło „ „ 3 „ 6

Adres Redakcji „Kurjera Warsz.“: PLAC TEATRALNY Nr 5, dom W. L. ZABŁOCKIEJ.

Środa: ŚŚ. Izabelli Królowej i Eufrozyny.
 Czwartek: Ś. Rozalii Ponormitań. P.
 Piątek: ŚŚ. Wawrzyńca i Justyniana B.
 Sobota: Ś. Zachariasza Pr.

Jutro przypada doroczna uroczystość Najswięt-
 zego MARJI PANNY POCIESZENIA, która obchodzona
 będzie odpustem Nabożeństwem z wystawieniem
 Najświętszego Sakramentu, kazaniami i procesjami tak
 rana jak i po południu w kościołach: Panny-Marji
 w Nowem-Mieście i Ś-go Marcina przy ulicy Piwnej.
 W tym ostatnim uroczystość wspomniana obchodzona
 będzie z oktawą, w porządku następującym: Wotywy
 odprowadzają się będą codziennie (przez całą oktawę)
 z wystawieniem Najświętszego Sakramentu o godzinie
 11-tej z rana, Sumy poprzedzone uroczystą procesją
 o godzinie 11-tej z rana, w czasie których głoszone bę-
 dą kazania, Nieszporne Nabożeństwo rozpoczynać się
 będzie o godzinie 4-tej po południu, zaś w ostatnich
 trzech dniach oktawy, t. j. przez piątek, sobotę i nie-
 dzielę odprowadzają się będzie 40-to godzinne Nabożeń-
 stwo, w czasie którego już o godzinie 5-tej z rana bę-
 dzie miało miejsce wystawienie Najświętszego Sakra-
 mentu. Zakończenie całego Nabożeństwa wraz z ok-
 tawą uroczystości będzie miało miejsce w następną
 niedzielę o godzinie 6-tej po południu.

Jutro po skończonych Nieszporach udzieloną zosta-
 nie Benedykcja papieżka.

Jutro też w kościele Ś-go Jacka przy ulicy Freta od-
 prowadzają się będzie Nabożeństwo odpustowe na cześć
 dziś uroczystość patronki Ś-tej Róży Limańskiej.

Dziś pierwsze Nieszpory z wystawieniem Najświęt-
 szego Sakramentu tak w dwóch wyżej wymienionych
 jak i w ostatniej Świątyni.

Ich Cesarzkie Wysokości Następca Tronu Cesa-
 rzewicz i Wielka Księżna Cesarzewiczowa, wraz z Naj-
 dostojniejszymi Dziećmi Swoimi, raczyli powrócić
 z zagranicznej podróży do St.-Petersburga, we wto-
 rek, 14 (26) sierpnia, o godzinie 3 min. 15 po południu
 i zaraz udali się do Carskiego-Sioła na mieszkanie.
 (D. W.)

Przez Najwyższą zatwierdzoną 27 czerwca (9 lip-
 ca 1873 r. uchwałą Rady Państwa, w przedmiocie za-
 łożenia Banku akcyjnego, pod nazwą: „Moskiewski
 Centralny Bank Kredytu Gruntowego w Cesarstwie
 Rosyjskiem“ postanowiono:

1. Upoważnić wymienione przez Ministra Finansów
 osoby do założenia w Moskwie instytucji kredytowej
 pod nazwą: „Moskiewski Centralny Bank Kredytu

Gruntowego w Cesarstwie Rosyjskiem“, z pierwotnym
 kapitałem pięć milionów rubli.

2. Poruczyć Ministrowi Finansów zatwierdzenie
 Ustawy tego przedsiębiorstwa, na wzór Najwyższej za-
 twierdzonej 6 kwietnia 1873 r. Ustawy centralnego
 Banku Kredytu Gruntowego Rosyjskiego. (D. W.)

—d— Donosiliśmy już wczoraj o zabiciu wikarju-
 sza kościoła parafialnego na Pradze księdza Klatki,
 dziś podajemy niektóre szczegóły tego wypadku do-
 tyczące.

Ksiądz Klatka mieszkał w domku na plebanji, zaj-
 mując dwa pokoje, położone pomiędzy kancelarią pa-
 rafialną a mieszkaniem drugiego wikariusza księdza
 B., od którego przedzielala go tylko drewniana ściana.
 Okna od mieszkania księdza K. wychodziły na ogród,
 oddzielony parkanem od parku praskiego.

Otóż onegdaj, we czwartek wieczór, ksiądz K. był
 na herbacie u swego kolegi ks. B., skąd wyszedł oko-
 ło godziny 11 wieczorem.

Widziano go potem jeszcze jak zapalił świecę i za-
 puścił roletę w sypialnym pokoju.

W nocy ks. B., obudzony, słyszał jakiś szmer,
 ale sądził, że ktoś zapewne przyszedł z wezwaniem
 do chorego, którego to obowiązku dekur przypadał
 w dniu tym na ks. K.

Rano dziadek kościelny dla zbudzenia obu wikar-
 juszów, zastukał do drzwi, ale z mieszkania ks. K.
 nikt się nie odzywał. Dziadek uwiadomił o tem księ-
 dza B. a ten przez okno dojrzał, że ks. K. leży na
 ziemi.

Przez otwarty lufcik otworzono natychmiast okno
 i dostano się do wnętrza. Jednocześnie posłano po
 lekarza. W kilka chwil przybył dr. Kryżczak znalazł na
 ciele ks. K. plamy pośmiertne, nie było też wątpliwo-
 ści co do śmierci, zwłaszcza że na szyi okręcony szalik,
 zakreślony aż na dwa mocne syple, tłumaczył po-
 wód śmierci.

Zawiadomiono natychmiast sąd i władze policyjne
 i rozpoczęto energiczne śledztwo.

Denat leżał na ziemi w pokoju bawialnym, głową na
 dywanie, w białej świeżej, na której, jako też na
 ciele nie znaleziono żadnych znaków, pochodzących
 od szamotania się lub bronienia. Szalik—narzę-
 dzie śmierci, świadkowie uznali za własność ofiary.

Na stole leżało parę rubli drobnej monety. Szuflady
 od komody były pootwierane, ale rzeczy w nich zna-
 leżono w porządku.

Zegarek nakreślony wisiał w swym miejscu; na szaf-
 cie stały srebrne naczynia kościelne. W ogóle śladów
 grabieży nie napotkano.

Łóżko było posłane i kołdra na pół odłożona. Znać
 było, że denat siedział na posłaniu, ale się w niem je-
 szcze nie położył.

Świece były niedopalone, więc je ktoś musiał za-
 dmuchnąć. Z okna odstawione były doniczki z kwia-
 tami i znać było na parapecie jakby ślad kolana.

Tyle objaśniło szczegółowe obejrzenie mieszkania
 denata.

Dodać jeszcze wypada, że miejscowy pies, bardzo
 złośliwy, nocy tej wydal się gdzieś za żerem.

Czy ksiądz K. był ofiarą zbrodni albo zemsty, lub
 czy nie odebrał sobie sam życia pod wpływem jakichś
 hallueynacji (po gorączce gastrycznej, którą niedawno
 przechodził) niepodobna stanowczo powiedzieć. Dwu-
 krotny jednak syple na szaliku, nader zręczny i mo-
 cno zrobiony, zdaje się w każdym razie świadczyć, że
 śmierć obca zadała ręką.

Co było przyczyną zbrodni, trudno też wnio-
 sować.

Ksiądz Klatka cieszył się u swych parafian bez ró-
 żnicy klas nadzwyczajną sympatją. Można było się
 o tem przekonać wczoraj, widząc szczery i nieudany
 żal i płacz mnóstwa ludzi, otaczających plebanję od
 pierwszej chwili rozejścia się wiadomości o wypadku.

Nie zaliśmy osobiście ks. K., najbardziej jednak
 godne zaufania osoby, zapewniali nas, że młody ten
 kapłan był nader gorliwym i dobroczynnym, każ-
 dego ubogiego wsparł on datkiem i wszędzie spieszył
 z pomocą na pierwszą wiadomość o chorobie lub ne-
 dzy, słowem, zasługiwał istotnie na tę sympatję, jaką
 się cieszył.

Mimo to, rzecz dziwna, o księdzu K. już nieraz
 obiegała wieść, to jakoby umarł, to znowu że go za-
 wleczono do Wisły i zbito, w czem zresztą nie było
 żadnej istotnej podstawy.

Przed trzema dniami denata idącego wieczorem
 przez park praski, zaczepiło dwóch zdrowych i sil-
 nych ludzi, prosząc o jałmużnę.

Zaczepiony odmówił naturalnie wsparcia, mówiąc,

Z TYGODNIA.

„Zbiegły dni wesołego w Aranjeu pobyty...”

Te słowa powtarza dziś melancholijnie nie jeden
 Domingo, powracający do miasta z wakacyjnego wy-
 wczasu.

Skończyły się już bowiem letnie ferje.

Pojazdy, bryki, bryczki, dyliżanse, parostatki i paro-
 wozy, dostawiają miastu zbiegów, którzy kilka miesię-
 cy *extra muros* spędzili. W ogrodach i miejscach pu-
 blicznych poczynają być głośniejsi, na chodnikach tłum-
 niej, w domach rodzinnych weselej.

Miedzy bladymi mieszczuchami pojawiają się ludzie
 o twarzach umalowanych rumieńcem na wsi lub w ką-
 pielach zyskanym.

Możnaby powiedzieć, że świeży strumień krwi od-
 ywczaj wpływał w żyły organizmu miejskiego.

Nieinaczej. Przybył bowiem miastu nowy zapas
 życia i ruchu, zdrowia i wesołości, pracy i... kapitału.
 Mówiąc obrazowym stylem ekonomistów francuzkich:
 powiększyła się liczba ust konsumujących, ale jedno-
 cześnie wzrosła liczba rąk produkujących. *E sempre*
bene.

Oto poważny sługa sprawiedliwości, który przez 6 ty-
 godni nie miał w ręku Dziennika praw i papieru stem-
 powego...

Przepędził on te sześć tygodni w ustroniu wiejskiem
 zdala od zgiełku świątyni Temidy. Jadł dobrze, pił le-
 piej, kąpał się w rzeczce płynącej tuż przed dworem,
 polował, chodził z dziećmi do lasu na jagody, dogła-
 dał żeńców w polu i wreszcie (szczęście prawdziwe że
 tego nie widział pan prezes jego zwierzchnik), dosia-
 dał codziennie dobrego kłusaka, na którym kilko-
 wiorstowy spacer odbywał. Kiedy mu samotność cie-

żyła to „zabawiał się z sąsiadami“ wybierając się do
 nich, albo ich spraszając do siebie, albo spotykając się
 z nimi na odpuscie lub kiermaszu...

Dobre to były chwile. O swych zajęciach zapo-
 mniałby był ze szczerem, gdyby od czasu do czasu nie
 wnoszono przed jego trybunał „spraw“ psujących
 harmonję między domownikami. Jednego dnia była
 to sprawa pani przeciwko kucharce, w której szło
 o to: czy do salaty należy wprzód lać ocet a potem
 oliwę, czy też wprzód oliwę a potem dopiero ocet.
 Sprawa ta przypominała mu gadatliwą senorę Sar-
 miento i—za boki się chwytał od śmiechu. Innego
 dnia mały Bolo wnosil przed nim skargę na starsze-
 go braciszka o urwanie ogona papierowemu koniowi i
 bezprawne przywłaszczenie sobie biczyka z pękawką.
 Znów powód do zabawy i śmiechu...

Ale te dobre chwile skończyły się, i poważny sługa
 sprawiedliwości wraca do miasta zamieniając słomia-
 ny kapelusz wieśniaka na sztywny cylinder mieszczu-
 cha, biały i wygodny kitel na frak urzędowy, a pro-
 sty i serdeczny uśmiech na minę pełną powagi i znu-
 dzenia...

Trzeba wyznać, że w pierwszej chwili ta zmiana
 w zły humor go wprowadza. Miejskie potrawy nie
 smakują mu, zgiełk uliczny razi uszy, widok pulek za-
 łożonych aktami o dreszczu przyprawia. Wzdycha za
 wiejskimi ludźmi, wiejskim powietrzem, wiejską
 swobodą...

Ale to trwa niedługo.

Niebawem budzi się w nim urzędnik i warszawiak.
 Urzędnik znajduje przyjemność w zajęciach swych i
 poczynają je traktować *con amore*. Warszawiaków znow
 uśmiechają się rozkosze miejskiego żywota i poczynają
 wabić do siebie: teatr, widowisko, przyjacielski
 bezik, gawędka z kolegami, urok handlowi winnych,
 ich wymowna cisza i rozkoszne pół-swiatło, etc., etc., etc.

Niebawem nasz idylliczny przez sześć tygodni File-
 mon zmienia się w zapamiętałego wielbiciela miasta,
 gotowego każdej chwili wysmiewać szydersko przyje-
 mności sielskie i *hreczkosiejów*...

Puste i milczące przez czas wakacji sale szkolne,
 znów zawrzały zgiełkiem i zapelnily się tłumem dzie-
 ciaków w niebieskich mundurkach.

Skończył się już raj wytchnienia a rozpoczął czy-
 ściec nauki.

Powracających ze wsi wychowawców wzmocnionych
 na ciele i duszy, przyjęły w swoje opiekuńcze objęcia
 gimnazja i progimnazja rządowe, oraz nowo-otworzo-
 ne *prywatne*.

Jak te ostatnie będą prosperowały materialnie i ja-
 ką moralną dla naszego społeczeństwa korzyść przy-
 niosą, przyszłość dopiero pokaże. Dziś jednak z po-
 wstania ich cieszyć się szczerze należy. Cieszyć się i
 jednocześnie dawać na nie pilne baczenie: jakkolwiek
 bowiem noszą miano *prywatnych*, wszelako z pod pu-
 blicznej kontroli usuwać się nie mają prawa.

Zresztą ta okoliczność, że na czele progimnazjów
 prywatnych stoją dawni profesorowie i inspektorowie
 szkół rządowych, ludzie w ogólności posiadający spory
 zapas wiadomości pedagogicznych i doświadczenia,
 ta okoliczność powtarzam, stanowi pewną rękojmię,
 że nowe szkoły odpowiedzą swemu przeznaczeniu
 i wypełnią obowiązek zaciągnięty względem społe-
 czeństwa.

Co daj Boże.

Z otwarciem szkół, oraz pensji męzkich i żeńskich,
 łączy się jedna okoliczność, na którą dzisiaj szczegó-
 lny pragnę położyć nacisk.

Okoliczność ta dotyczy względów higienicznych i
 sanitarnych. Epidemja w naszym mieście nie ustaje,

że młodzieńcy i drowi próżniacy nie zasługują na to; w odpowiedzi na to usłyszał pogroźki zemsty. Czy zbrodnia wczorajsza była następstwem tego zajścia, trudno tak-że osądzić.

Tymczasem nie zawadzi dodać, że na Pradze od niejakiego czasu, szerzą się gwałtowne kradzieże. Przed kilku naprzykład dniami, złodzieje weszli w nocy do mieszkania jednego z zamożniejszych starozakonnych, zamieszkałego w pobliżu wału, w domu, gdzie mieściła się dawniej ochrona. Śmieli złoczyńcy zabrali rzeczy i parę kosztownych sprzętów z sypialnego pokoju tuż z pod boku śpiącego gospodarza.

Strata wyniosła paręset rubli, ale właściciel okradzionych przedmiotów rad był niezmiernie, że się nie obudził, możeby się na coś więcej wtedy naraził.

Przed kilku tygodniami w podobny sposób z pod boku zamożnego kupca starozakonnego, mieszkającego na ulicy Żąbkowskiej, skradziono z 1-go piętra, za pomocą drabinki od latarni gazowych rozmaite sprzęty srebrne, używane przy obchodzie szabasu, na sumę około 1000 rs. Śpiący właściciel, jak nam opowiadano, także dziękował rano Bogu, że się nie obudził.

Rzucanie kamieniami na jadących szosą za Pragę prawie codziennie się zdarza w celach naturalnie grabienia.

A cały kontyngens złodziei wyprawiających te wszystkie śmiałe sztuki mieści się bezkarnie na nowej Pradze, z kąd wychodzi w nocy jakby na żer.

Wiadomości miejscowe.

= Przemysł nasz na obecnej Wystawie Wiedeńskiej liczne otrzymuje dowody uznania. Według świeżo otrzymanych wiadomości przyznano znów medal zasługi (Verdienst medaille) panu Jerzemu Grzegorzowi Berlińskiemu za wyrabianą w jego fabryce musztardę. Medal ten ze względu, że przedmioty fabryki p. Berlińskiego po raz pierwszy były produkowane na międzynarodowej wystawie, jest najwyższą nagrodą przez sędziów w tym razie przyznawaną. Miejscowe nasze wystawy jako też i Petersburga w swoim czasie również zaszczytnymi oznakami wyroby tej fabryki odznaczyły.

= Mamy przed sobą pierwszy zeszyt nowego wydawnictwa p. Józefa Kaufmana p. t. „Wystawa ilustrowana wiedeńska.“

Zeszyt ten nader poważnie przedstawia się pod względem powiastkowości i należy do piękniejszych edycji typograficznych i drzeworytniczych. Winieta narysowana przez p. Tegazzo a wycięta w Drzeworytni warszawskiej przedstawia w symbolicznej postaci niewiasty zjednoczenie Nauki, Sztuki i Przemysłu. Oprócz niej osiem dużych drzeworytów zdobi pierwszy ten zeszyt. Zdobi go rzeczywiście, gdyż drzeworyty odbijane z klisz zagranicznych odznaczają się dobrym wyborem. Treść tego zeszytu zawiera dopiero *mise en scène* Wystawy, i po wolnie napisanym wstępie objaśnienia czytelnika o znaczeniu wystaw, o urządzeniu Wystawy Wiedeńskiej, o jej otwarciu, etc. Jeżeli następne zeszyty będą równie starannie redagowane jak

a zatem środki ostrożności, któremi z nią walczymy, także w swej sile ustawać nie powinny.

Pilnujemy dezinfekcji, pamiętamy o wystrzeganiu się szkodliwych pokarmów, baczymy na czystość w mieszkaniach i wypełniamy wszystko, co nam doświadczenie i nauka za środki anty-epidemiczne podaje. To dobrze. Nie zapominajmy wszelako o jednym jeszcze środku ważnym choć tylko prezerwatywnym...

Nie zapominajmy o tem, że w interesie zdrowia publicznego należy przeszkadzać większym zebraniom ludności, w miejscach zwłaszcza niedostatecznie zaopatrzonych w środki sanitarne.

Takie zebrania mają właśnie miejsce w szkołach i na pensjach prywatnych, które pomieszczone są (z nader małym wyjątkiem) w lokalach nieposiadających ani wentylacji dokładnej ani innych urządzeń higienicznych, jakie postępową pedagogika dla sal szkolnych przepisuje.

Ztąd wypływa, że kilkogodzinny pobyt w takich miejscach dla młodziutkich zwłaszcza organizmów, jest w najwyższym stopniu niezdrowym, i jeżeli nie spowoduje bezpośrednio epidemii, to przynajmniej pośrednio do niej przygotowuje.

Nadto pamiętać należy i o tem, że dzieci pozostając przez kilka godzin po-za domem i nie czując nad sobą czujnego oka rodziców lub opiekunów mogą łatwo dopuścić się wykroczeń przeciw kodeksowi higieny. Pokus nie brakuje. Na każdym kroku wdzieczą się do nich gruszki, śliwki, jabłka i inne mniej więcej dojrzale owoce. U stróża szkolnego znajduje się wyborna woda z lodem i wyborniejsze jeszcze zimne wędliny. Jakże oprzeć się urokowi tych wszystkich „zakazanych owoców“?

Wszelkie nauki moralne i najsurowsze nawet *monita* udzielane młodym pupilom w domu lub na stacji nie wystarczają. Dzieci są zawsze dziećmi.

pierwszy, to „Wystawa Wiedeńska Ilustrowana“ stanie się nie tylko pięknem ale i nader pożytecznym wydawnictwem.

— (Art. nad.). *Panie Redaktorze!* W Nr 189 „Kurjera Codziennego“ zamieszczony artykuł przeczący, podanej przezemnie korespondencji o nieludzkim obchodzeniu się z terminatorem, niejakim Pawełkiem. Artykuł ów „K. Codz.“ został podpisany przez niejakiego Edwarda Tarnowskiego, który uznaje, iż moje opowiadanie w „Kurjerze Warsz.“ wymierzone było przeciwko niemu, jednocześnie zapowiada pociągnięcie do odpowiedzialności prawnej autora pierwotnego artykułu za fałsz i oszczerstwo.

Nie mając prawa, ogłaszania cudzych nazwisk w jakiegokolwiek sprawie, na mocy istniejących przepisów, powstrzymuję się od wyraźnego wypisania nazwiska majstra, nieludzko obchodzącego się z chłopcem terminującym u niego i opowieść moją ciągnę dalej. W d. 25 b. m. zostali wezwani przez władze policyjne pan majster T., Pawełek i inne osoby, a to w celu odebrania od nich zeznań i wyjaśnień co do faktu spisane go; — władza wzięła się energicznie do wykrycia prawdy, lecz pomimo zagrożenia świadkom, iż przysięgą stwierdzą swe zeznania, takowe były w większej części indyferentne, zaś Pawełek zeznał, iż był tylko chwilowo cierpiącym, iż nie był bitym przez majstra, lecz tylko „pan majster lekko za ucho go wytargał“, słowem żadnej pretensji do majstra swego niema. Pomimo jednak bezowocnego śledztwa, obejście się p. majstra z terminatorami musiało uleść zmianie, gdyż jak twierdzą mieszkańcy domu tego, krzyków i rżów od 26 b. m. nie słychać; — miecz Damoklesa skutki pożądanie wywarł, — prócz tego, jeszcze mieszkańcy domu tego powiadają, że jakoby p. majster, po wezwaniu do stawiennictwa w policyi, przybieciał Pawełkowi przyspieszenie wyzwoliń, na czeladnika, a p. majstra dadek pieniężny. — Czyta ostatnia wersja jest prawdziwą — nie ręczę; powtarzam tylko to, co ludzie mówią; w materji tej jeśli egzystował jaki układ między Pawełkiem, a pp. majstrówstwem, pozostanie to zapewne, li tylko między niemi.

Przechodzę do kwestji osobistej: — Panu Tarnowskiemu, broniącemu sprawę majstra T. o którym pisałem, podam pewny i prosty sposób dowiedzenia się nazwiska mego, ale nie inaczej jak dopiero przed krótkami Sądowemi, jeśli tego życzy; a to składając urzędowe wazwanie redak. „Kur. War.“ która zechce powiadomić mnie o tem za pomocą pisma swego, lub w inny sposób (jaki nieomieszkać jej podać), w ten czas niezawodnie stanę, przedtem zaś nazwiska mego się nie dowię. Spokojnie oczekiwać będę wezwania tego, a to w przekonaniu, że między zeznaniami złożonemi pod zagrożeniem przysięgi i pod przysięgą, zachodzi taka różnica jak między 0 i 1.

Pozwalam sobie zrobić jedną uwagę, już nie p. T., lecz jego obrońcy p. Tarnowskiemu, że niewłaściwie, nieukontentowanie swoje do korespondenta „Kurjera Warsz.“ wywiera na Redakcji, zarzucając jej *polowanie na prenumeratorów*; — R. K. W. tak dobrze jak

W Prusach zrozumiano tę prawdę, więc też na czas epidemii szkoły i wszelkie zakłady wychowawcze rozwiązuje się tam stanowczo.

Unas opinia lekarzy oświadcza się za zrobieniem tego samego.

Nie wiem o ile środek ten jest możliwym do wykonania o ile przy wprowadzaniu w praktykę, barykady przeszkód tamować go mogą. W każdym razie sądzę, że zasługuje on na pilniejszą rozważę i na dyskusję, ku czemu i „Kurjer“ bliższą niebawem da sposobność, zamieszczając artykuł specjalnie tej kwestji poświęcony.

Warszawa zyskuje z każdą chwilą nowe udogodnienia.

Nie mówię już o bruku, którego najmożliwsze formy znajdują się na ulicach naszego miasta, ani o asfalcie ułatwiającym pieszą komunikację z najbardziej oddalonymi dzielnicami, ani o gazie rozjaśniającym swemi promieniami najciemniejsze zaułki miejskie, schronienia nędzy i zbrodni...

Nie mówię o tem i o wielu jeszcze rzeczach, które powinnyby raz na zawsze zamknąć usta pessimistów, nazywających Warszawę miastem zaco fanem, konserwatywnym, przesadnym...

Dzisiaj chcę zaznaczyć tylko nowy krok na drodze cywilizacyjnego postępu.

Warszawa, na podobieństwo stolic zagranicznych, zaprowadza u siebie „lokale umeblowane“.

Ogłoszenia o takich lokalach, spotykaliśmy w ostatnich czasach na wielu ulicach Warszawy. Po większej części były to lokale niewielkie o dwóch lub najwyżej trzech pokojach, umeblowanych skromnie i podobnych do numerów hotelowych. Najwięcej było pokoi pojedynczych, tak zwanych „kawalerskich“.

Jeżeli lokale te nie odznaczały się niczem szcze-

R. K. C. mogła być w błąd wprowadzona — a gdy wny się znajdzie, oczewistem będzie, kto na kogo pol S. P.

= Znakomity rosyjski komedjopisarz A. Ostrowski, którego trzyaktową sztukę p. t. „Małżeństwo Kreczyńskiego“ przedstawiła wczoraj Alhambra w przekładzie polskim, odznacza się całkowicie oryginalnym swego rodzaju humorem, i zadziwiającą znajomością wszelkich warstw społeczeństwa, które w utworze swoich maluje. Akcja jego komedji zazwyczaj prosta i pozbawiona efektownych komplikacji, zajmuje tylko miejsca, ile potrzeba autorowi dla rozwinięcia charakterów pełnych samodzielności, prawdy i siły żywotnej. Pomimo krzykzących wad, ułomności i wstępów stanowiących tło ujemnych charakterów jej postaci, postacie te nigdy prawie nie przechodzą w karykaturę, ani też akcja, bez względu na drobność wosć interesów i stosunków, około których się zabiega, nigdy nie zatracą o farsę. Ostrowski postawił w wysokim stopniu równowagę artystyczną, pozwalając mu za pośrednictwem prostych środków, potęgę wywoływać wrażenia.

„Małżeństwo Kreczyńskiego“ stanowi silny, wymowny, często dramatyczny obraz życia na wiatr, żyty bez celu, pochłaniającego w swych błotnistych odmach wiele sił i zdolności młodych.

Dwa typy tego życia wspierającego się na pokłach i występnych kłopotach, przedstawił autor z wielką prawdą; Kreczyński, to łotr wykształcony, świadomy siebie, pomysłowy i usiłujący ocalić pozory. Znać w nim człowieka, który wpadł w błoto przez lekkomyślność i brnie dalej, nie widząc innej drogi wyjścia. Resztki wstydu świecą jeszcze na jego czole. Rasplujew przeciwnie jest szulerem i oszustem niemal bezwiednym, stał się takim, gdyż go innym by nie nauczono i z niewypowiedzianym cynizmem uważa się zawsze za, uciemięzoną ofiarę losu. Kułak zdobyte przy oszukiwaniu w grze, nie są niczem zlem podobnie jak niczem złem zdaje się być dla niego samo oszustwo; kara tylko wydajemy się nieodpowiednie do winy. „Mogli byli być, mówię, ale przecież nie tak mocno!“ Charakter bierny i spodlony od dzieciństwa, Rasplujew ulega mimowolnie wpływowi przedsięwzięcia Kreczyńskiego.

Wykonanie komedji było starannem chociaż tylko p. Trapszo (Kreczyński) i p. Szymborski (Rasplujew) zbliżali się do typów pomyślanych przez autora. Innym postaciom wyszły błady, pomimo widocznych dobrych chęci grających artystów i artystek.

— Skutkiem wilgoci w parku Aleksandrowskim niepewnej pogody w dniu jutrzejszym, — projektowaną zabawą połączoną z fantową loterją na korzyść szpitala praskiego, odkłada się na czas dalszy.

= Dnia jutrzejszego, o godzinie 3ciej po południu, w domu Nro 926 przy ulicy Chłodnej, w mieszkaniu majstra pana Aleksandra Klepackiego, odbędzie się sessja czeladzi zdunskiej, celem dopełnienia poboru i obrachunku składki szpitalnej.

— Złożono w Redakcji „Kurjera Warszawskiego“

gólnem ani w zewnętrznym ani w wewnętrznym urządzeniu, posiadały za to jeden przymiot (?) którym rywalizować mogły z podobnemi lokalami w Wiedniu, Berlinie i Paryżu.

Przymiotem (?) tym była — cena. Nie cena niska, gdyż to byłoby zbyt trywjalne, ale cena wysoka, bardzo wysoka, nadająca lokalom wielce zaszczytny charakter arystokratycznej niedostępności (!).

Oglądałem między innemi kawalerski *pojedynczy* pokój na drugim piętrze, umeblowany po mieszczańsku, na który naznaczono cenę miesięczną dwadzieścia rubli.

Przyznacie, że to trochę za drogo.

Występując przeciwko cenie, nie występuję bynajmniej przeciwko lokalom. Uważam je owszem za rzecz nader pożyteczną i wartą ze wszelkich miar poparcia.

Lokale umeblowane, jak wszelka nowość, ulegają w pierwszych chwilach pewnej rzeczy fluktuacji. Szukają one dla siebie gruntu stałego i pewnej wyraźnie określonej cechy. Spodziewać się jednak należy, że i jedno i drugie znajdą niezadługo, a wtenczas staną się jednym z urządzeń przynoszących rzeczywistą korzyść tak stałym mieszkańcom Warszawy jak i przyjeżdżającym do niej na czas dłuższy mieszkańcom wsi i małych miasteczek.

Tym ostatnim — nierzadko wypada pozostawać przez czas dłuższy w Warszawie. Zmuszają ich do tego to interesa familijne, to sądowe sprawy, to wreszcie chęć dokładnego wystudjowania życia i obyczajów stolicy...

W każdym z tych wypadków muszą szukać przytulku w hotelach i domach zajeżdżnych, kędy znajdują mało wygody ale za to dużo wydatków.

Otóż mieszkania umeblowane, które przy mniejszych wydatkach zapewniłyby im większą wygodę, są

od Pauliny D. rs. 6 dla biednych do uznania Redakcji.
— Pudełko papierosów znalezione dnia 28go b. m. wieczorem w ogrodzie Saskim, za udowodnieniem odebrane być może w Redakcji Kurjera Warszawskiego.

— Wiadomość o stanie cholery w Warszawie: pozostawało chorych do 27 sierpn. 552, w ciągu upłynionej doby do dnia 27 do 28 sierpnia zachorowało osób 94, z których i dawniejszych wyzdrowiało 30, umarło 36; zatem na 28 sierpnia pozostało chorych 580. — W wojskach garnizonu Warszawskiego pozostawało chorych do 27 sierpnia, 119; w ciągu upłynionej doby, zachorowało 8, z których i dawniejszych wyzdrowiało 4, umarło 5; zatem na 28 sierpn. pozostało chorych 118.

W ogóle od pojawienia się cholery, t. j. od 30 maja r. b.: zachorowało 2472, w tej liczbie dzieci 428; wyzdrowiało 984, dzieci 70; umarło 908, dzieci 210; — a w wojskach: zachorowało 540, wyzdrowiało 262, umarło 160. (G. P.)

— W dniu onegdajszym, na rynku za Żelazną bramą, Policja skonfiskowała 24 garnce niedojrzałych gruszek i jabłek, które oddano Towarzystwu Dobroczynności: winnych ukarano podług prawa. (G. P.)

— W dniu wczorajszym, o godzinie 8 1/2 z rana: ksiądz Mikołaj Klatka, zamieszkały na Pradze, w domu pod N. 8, znalezionym został bez życia, w mieszkaniu jego własnym od środka zamkniętym, leżał na podłodze w jednej tylko koszuli i kaletkach, z zawiązanym mocno na szyi szalikowi wężynianym; udzielona natychmiastowa pomoc lekarska okazała się bezskuteczną. Na ciele księdza Klatki, żadnych oznak gwałtu nie wykryto i rzeczy jego w należyty porządku. O czem niezależnie od prowadzonego przez policję śledztwa, zawiadomiono Sąd. (G. P.)

— W dniu onegdajszym, w cyrkule Prażskim, Ludwik Gawroński 13-letni syn stolarza kąpiąc się w rzece Wiśle, w miejscu do kąpienia naznaczonym utonął; ciała jego dotąd niewynaleziono.

— W cyrkule Łazienkowskim, w gmachu Ujazdowskiego szpitala wojennego, Jan Gawroński 6-letni syn posługacza, ze swywoili wskoczył na wóz przejeżdżający, w taki sposób, że nogą jego prawa dostawczy się pomiędzy koła i oś, uległa nieszkodliwemu stłuczeniu.

— W cyrkule Zamkowym, Marjaanna Krzyżanowska wyrobnica, pracująca przy restaurowaniu domu Nr 36 na ulicy Krakowskie-Przedmieście, niosąc cegłę, spadła z wysokości jednego piętra na bruk, stuknęła sobie nogę lewą i do szpitala Dz. Jezus odesłana została. (G. P.)

— Onegdaj znajdowało się na widowiskach i zabawach osób: w Teatrze Letnim 458, w Dolinie Szwajcarskiej 60, w Alhambra 637, w Eldorado 666, w Alkazarze 611, w Tiwoli 684. (G. P.)

— W dniu onegdajszym, pochowano na cmentarzach: prawosławnym ciał zmarłych męż. 4, kob. 2, dzieci 3; na cmentarzu katolickim: męż. 13, kob. 7, dzieci 16; na cmentarzu ewang.-agab. i reformow.: męż. — kob. 2, dzieci 1; na cmentarzu starozak. męż. 5, kob. 3, dzie. 21.

— W dniu onegdajszym przyjechało do Warszawy osób 515, wyjechało zaś 476. (G. P.)

Wiadomości z Cesarstwa.

— Zeszłej niedzieli dnia 24 b. m. odbyło się w Petersburgu uroczyste założenie kamienia węgielnego pod bulwar admiralicji, który połączy bulwar dworski z bulwarem angielskim. Obecni byli gołowa miasta p. Pogrebow, i towarzyszy ministra spraw wewnętrznych. Cała długość bulwaru wynosić będzie 200 sażeni, i ma być ukończona na jesień roku przyszłego. Roboty wy-

rzeczą wielce pożądaną i na powodzenie z pewnością rachować mogą.

Miasto nasze pozbawione jest na czas jakiś *klasycznej* muzyki.

Gungl wyjechał, Towarzystwo muzyczne drzemie, Opera objawia leniwe lub gorączkowe znaki życia...

Biada melomanom!

Przez czas pewien zmuszeni są oni odbywać post ścisły.

Prócz tego zagraża im inne jeszcze niebezpieczeństwo. Dyrekcja Teatrów, zapatrzwszy się na warszawską literaturę, periodyczną, na wzór „młodej prassy“ urządziła u siebie „młodą operę“. Jeżeli ta ostatnia będzie równie jak jej siostra krzykliwa, wówczas *saute qui peut!*...

W Dolinie Szwajcarskiej opuszczonej przez Gungla estradę, obejmuje od niedzieli „Warszawska Orkiestra“ pp: Lewandowskiego i Kuhnego. Amatorowie lekkiej muzyki będą mogli rozkoszować się skoczniemi melodjami polek, walców i mazurów, które „Warszawska Orkiestra“ z werwą, zamaszystością i artyzmem *sui generis* wykonywać umie.

Zresztą takie wesołe „intermezzo“ nawet i zwolennikom wyższej muzyki przykrości sprawić nie powinno. Nie szkodzi bowiem od czasu do czasu zestąpić z piedestału i przejść się między zwykłymi śmiertelnikami. Nie szkodzi w pewnych chwilach zdjąć zgłowu gwiazdy a barki uwolnić od surowych i poważnych wiegów togi klasycznej.

Co-do mnie, najwięcej lubię i cenię tę wielkość, która:

„...schodząc między ludzi,
Chowa nimbus do kieszeni;
I ubrana jak najprościej
W szary surdut mieszczanina,
O swym bozkim rodowodzie
I o gwiazdach zapomina...”

W sferach artystycznych mówią o wystawieniu opery pana Ludwika Grossmana p. t.: „Duch Wojewody“.

konywa rosyjskie towarzystwo ubezpieczenia za summe 366,000 rs. a prowadzi je podług swego, i p. Seleninowa planu inżynier miejski p. Karłowicz.

— Telegramy z Syberji Wschodniej donoszą gazetę „Gieda“, że za jeziorcem Bajkał drożyzna wzrasta, jednocześnie z zarazą na konie i bydło. Od Błagowieszczeńska, idąc za korytem rzeki Amura, miały miejscę wylewy.

+ Ś. p. Xsiądz Mikołaj Klatka wikariusz parafji Najświętszej Panny Maryi Loterańskiej na Pradze, w dniu 29 sierpnia 1873 roku z szedł z tego świata, przeżywszy lat 29. Wyprowadzenie zwłok Jego z kościoła Parafialnego na Pradze na Cmentarz Parafjalny na Kamionkach, nastąpi w dniu 31 b. m. t. j. w Niedzielę o godzinie 6-iej, na które Krewnych Kolegów i znajomych się zaprasza. —8854—

+ Ś. p. Adela Levittoux, żona Doktora medycyny, opatrzona ŚŚ. Sakramentami, wczoraj, w piątek, o godzinie 7mej wieczorem, przeżywszy lat 29, zakończyła życie doczesne. —8855—

+ Ś. p. Michał Leśniewski, po krótkiej a ciężkiej chorobie, życie zakończył dnia 27 b. m. i dnia następnego pochowany został. — Pozostała żona z dziećmi, zaprasza na żałobne Nabożeństwo dnia 2 września r. b. w kościele Śgo Krzyża, o godzinie 9tej z rana odbyć się mające. —8839—

+ Ś. p. Kunegunda z Kruszkowskich Wiatrowska, wdowa po fabrykancie bronzowniczym, opatrzona ŚŚ. Sakramentami, przeżywszy lat 69, po krótkiej a ciężkiej chorobie, zmarła w dniu 29 sierpnia 1883 roku. Pozostali synowie, córki i wnuki, zapraszają Krewnych, Przyjaciół i Znajomych na wyprowadzenie zwłok w d. 1 września r. b. t. j. w poniedziałek o godzinie 5-tej po południu, z kościoła Św. Anny przy ulicy Krakowskie-Przedmieście, na cmentarz Powązkowski odbyć się mające.

— Po zejściu ś. p. Romana Stephanides, stroskana żona nie tylko śmiercią męża, lecz i chorobą swej córki Wandy, która w dniu 27 b. m. także życie zakończyła, nie była w możności oddać mu ostatniej posługi i wynurzyć swą wdzięczność znajomym za wyświadczoną przychylność. Złożywszy zaś na cmentarzu powązkowskim zwłoki córki i oplakawszy grób swego męża, wynurza wszystkim prawdziwą wdzięczność za oddaną jej mężowi posługę. Ustanowiwszy nad składem, jaki jej mąż posiadał stosowną administrację, ma honor zawiadomić i prosić Szanowną publiczność, ażeby bez względu na śmierć jej męża, jak dawniej raczyła prowadzić z nią wszelkie interesa handlowe, a tem przyjąć w pomoc pozostałej z drobnymi sierotami wdowie. Co zaś do wszelkich obstalunków zapewnia, że wszystko jak najakuratniej załatwiane będzie bez zawodu. Mogący mieć jaką pretensję, raczą przybyć do kantoru składu wapiennego na dzień 3 września.

O tej operze, do której libretto napisał Anczyc, od lat już kilku po świecie kursują wieści. Osłonięta jest ona dziwną mgłą tajemnicy, a posiadając w tytule nawet coś mistycznego, stanowi zagadkę niepokojącą umysły melomanów...

Kilka fragmentów tej opery już to produkowanych przez orkiestrę Bilsego, (naprzykład wcale ładny „czardas“) już to znajomych z litografowanych edycji do śpiewu nieźle całociek rekomendują. Należy się więc już i kompozytorowi i publiczności, żeby opera światło wieczorne ujrzała.

Pomiędzy korespondencjami, jakie łaskawie mi nadesłano, znajdują się aż trzy wymierzone przeciwko tak zwanej „złotej młodzieży“.

W pierwszej korespondencji donosi ktoś, że na jednym z licznie uczęszczanych skwerów naszego miasta, gromadka młodych ludzi „z pozorami elegancji“, urządziła między sobą stowarzyszenie, którego celem jest: zaczepiać idące wieczorem kobiety i zbiorowemi siłami praktykować uliczną Donżuanerję.

„Młodzieńcy ci—są słowa korespondenta—wziąwszy się w kilkunastu pod ręce, chodzą po skwerze zajmując całą szerokość jego głównej ulicy i tamując tym sposobem swobodne przejście innym. Rozmowa ich jest nader ożywiona i nierzadko ilustrowana śpiewem; naturalnie i rozmowa i śpiew nie odznaczają się dziecizną skromnością.“

Drugi korespondent skarży się w imieniu wszystkich żydów na to, że „złota młodzież“ wybrała ich za szczególną ofiarę swego dowcipu i złośliwości. Przytaczając kilka faktów na poparcie swego twierdzenia, kończy następującą uwagą: „Śmieszna i smutna razem jest ta okoliczność, że bardzo często rajtrokowy rycerz bywa współplemiennikiem kapotowej ofiary i że wysmiewa się głośno z tego, w co wierzy jego ojciec i matka, i co on z mniejszym lub większym przekonaniem wyznaje. Chce on tym sposobem okazać swą wyższość nad wysmiewanym, ale nie jest to wyższość

Wiadomości polityczne.

Paryż 27-go.

Doniesienie o mniemanych odwiedzinach ministra handlu de la Bouillierie u Chamborda jest według Agencji Havasa mylnem: De la Bouillierie bawiąc w Wiedniu nie był u Chamborda. Taż sama agencja odbiera z prywatnych źródeł zapewnienie, że główną kwestją dotyczącą „fuzji“ stanowi nie spór o sztandar, Chambord bowiem zostawiłby już armji trójkolorówkę, gdyby tego zażądać mieli dowódcy. Główna trudność leży w niepewności co do rozwiązania kwestji, czy konstytucja ma być nadana przez panującego, czy też przyjęta przez niego na inicjatywę Izby.

Ustąpienie Niemców z Verdun dokona się prawdopodobnie 15 lub 16 września.

„Bien public“ stara się także wystąpić z jakimś odkryciem. Dziś w dzienniku tym czytać można, że royaliści na przypadek nieudania się fuzji mają zamiar oddać prezydenturę ks. Aumale i trzymać na niej księcia tak długo, dopóki Chambord nie umrze; wtedy dopiero hr. Paryża powołanym by został na tron jako prawy jego dziedzic.

Wiadomość dziennika thiersowskiego jest tylko przepowiednią w szatę zapadłego już jakoby postanowienia royalistów ubraną. W tych lub owych warunkach przy większym lub mniejszym prawdopodobieństwie udania się „fuzji“ prezydentura Aumala jest bardzo możliwa. Orleaniści potrzebujący przymierza legitymistów, będą przez nią chcieli wywrzeć nacisk na Chamborda. Legitymiści zaś trzymając akt abdykacji hr. Paryża w ręku nie będą mieli prawnego powodu do opierania się prezydenturze, jeżeli ich Orleaniści przekonają, że Mac-Mahon, chociaż wybrany przez oba stronnictwa i wierny programatowi z 24-go maja jest zawsze jeszcze prezydentem rzeczypospolitej, a Aumale będzie już czemś w rodzaju namiestnika niepanującego jeszcze monarchy. Prezydentura Aumala—to kilka szczebli wyżej na tej drabinie, po której dotrzeć ma koalicja majowa do uwieńczenia „porządku moralnego.“

„Moniteur“ donosi, że Bawaria zażądała od Francji odwołania kanclerza poselstwa w Monachjum. Za powód do tego żądania służy gwałtowny ton w jakim kanclerz przemawiał, słysząc badeńczyków grających śpiew o Mac-Mahonie.

Księżca Broglio spotkała na obiedzie we Evreux wcale niemila niespodzianka. Na 2,200 wyborców do rady generalnej 1,600 podpisało i podczas obiadu złożyć kazało księciu adres dopominający się od niego wystąpienia z rady. Dalsze zajście i postanowienie, jakie powziąć mógł książę, niewiadome.

„Gaulois“ donosi, że proces Bazaina odbędzie się w Wersalu.

Od 24 maja, pięć dzienników politycznych na prowincji w Lyonie, w Limoges, w Saint-Dié i w Saint-Etienne zostało zamkniętych, siedemnastu dziennikom

rozumu nad ciemnotą, tylko cylindra nad biedną krymką i krótkiej sukni nad długą. Powtarzam, jest to razem smutne i śmieszne.“

Trzeci wreszcie korespondent donosi o fackie oburzającym: o pocałowaniu młodej panienki idącej z siostrą w biały dzień na ulicy.

Fakta mówią tu same za siebie, komentować ich nie ma potrzeby.

Jest zwyczajem feljetonistów francuzkich zamykać każdą ze swych pogadanek dowcipem, który nazywa się u nich technicznie: *mot de la fin*. Dowcip ten ma znaczenie poobiedniego deseru i służy do osłodzenia gorzkich słów prawdy, jaka w feljetonie znaleźć się mogła.

W kraju, gdzie wszyscy poczynawszy od prezydenta rzeczypospolitej a skończywszy na lichym gamenie, mówią i postępują dowcipnie, w kraju gdzie niemowlęta w kolebkach układają już kalemby, feljetonista nad znalezieniem dowcipu głowy łamać nie potrzebuje. Przypomni sobie ostatnią rozmowę z przyjacielem, i już ma to czego chciał.

U nas inaczej. U nas o dowcip ciężko jak z kamienia. Z każdą chwilą stajemy się poważniejsi, jeżeli nie w czynach, to w słowach przynajmniej. Więc też i sługa wasz musi odmawiać sobie i Wam tego zbytku, jakim jest w feljetonie zrzeczne *mot de la fin*.

Dziś jednak szczęśliwszy jestem jak kiedykolwiek. Odebrałem anonim który dla waszej uciechy w całości tu przytaczam. Brzmi on tak:

„Feljetoniście „Kurjera Warszawskiego!“ Bądź o godzinie 10tej wieczorem w Niebie, a jeśli tam mnie nie zastaniesz, idź prosto do Piekla. Finita la comedia! Transcendentalne koncepcje nie staną się percepcjami a posteriori.“

Szanowny anonimie! Nazwiska twego nie wiem i zapewne wiedzieć nie będę, ale adres z łatwością odgadłem. Ulica Bonifraterska, Szpital Śgo Jana B. —żego—nieprawda?... —g—

zaś odjęto prawo rozsprzedaży ulicznej w większej lub mniejszej liczbie departamentów, a pomiędzy niemi samemu „Peuple Souverain” w 20 departamentach.

Zaproszenia do adresu konserwatywnego wyszły od dziennika lyońskiego „Decentralisation”. Projekt adresu, który podpisanym ma być przez samych dziennikarzy nosi datę 5 września 1873 r. (dzień ustąpienia Niemców) i opiewa między innemi: „Prawdziwa Francja” wygląda z upragnieniem dnia w którym by wolna od wstrząszeń prawnie znaleźć się mogła napowrót w dawnych warunkach swego naturalnego żywota i powierzyć książętom (Domu francuskiego) swe losy Zgromadzenie narod. — dziennikarze nie wątpią o tem — rozpocznie następną sessję w listopadzie od tego, że ogłoszą monarchję i przywołają króla na tron, król i zgromadzenie zawrą zobowiązny układ, który na nowo i w sposób nierozdzielny przywiąże losy narodu do Domu francuskiego, zapewniając te swobody, jakie każdy naród chrześcijański posiadać ma prawo. Dziennikarzom konserwatywnym zdaje się, jakoby patrzyli już na jutrzeńkę jednego z najświetniejszych rządów w historii francuskiej. W tych i tym podobnych zdaniach, chce dziennikarstwo wsteczne wypowiedzieć Henrykowi V, uczucia jakimi pała ku niemu.

Madryt 27-go.

Minister skarbu zawiązał układy z kapitalistami krajowymi i zagranicznymi w celu zaciągnięcia pożyczki na potrzeby wojenne i opłatę zaległych kuponów.

Z Barcelony donoszą, że sąd wojenny wydał już wyrok w sprawie artylerzystów, którzy się przed niespełną tygodniem zbuntowali byli w tamtejszych koszarach: 12 na śmierć, 37 na dożywotnie galery.

Karliści zakazują pod karą śmierci wszelkiego ruchu na drogach żelaznych przerywających teatr wojenny. Zakaz rozciąga się i do telegrafów, których napańwanie uważa się za czyn karygodny.

OŚCARTNIE WIAOOWOSCI.

Kopenhaga 28-go. — „Dag stelegraf” zawiadamia, że w pierwszej połowie września, król pojedzie do Niemiec i na zamku Kumpenheim spotka się z królową.

Poznań 28-go. — W dzisiejszym procesie arcybiskupa Ledóchowskiego prokurator domagał się wymierzenia 500 tal. kary pieniężnej albo czterech miesięcy więzienia, sąd skazał arcybiskupa na grzywny w ilości 200 t. „Ost. Deutsche post” donosi, że arcybiskup nie zważając na prawa wyznawowe postanowił do 1 września pomieszczać na probostwach wszystkich księży wyświęconych już w tym roku.

Stuttgart 28-go. — Minister dworu królewskiego a zarazem minister spraw zagranicznych baron von Wäbetr otrzymał na własne żądanie uwolnienie ze służby. Urząd jego powierzono tymczasowo ministrowi sprawiedliwości Mittnachtowi.

Utrecht 28-go. — Wybór arcybiskupa starokatolickiego odroczony do późniejszego czasu.

Strasbourg 28-go. — Sejmik okręgowy w niższej Alzacji otwarty dziś: na 35 wybranych 24 złożyło przysięgę.

Brunświk 28-go. — Książę panujący wysłał umocowanego od siebie do Genewy dla dopilnowania praw do spadku po starszym bracie Karolu Brunświckim zmarłym przed tygodniem w Genewie.

Łódź 28-go. — „Dziennik polski” donosi, że starostowie Obwodów w Galicji rozesłali do przełożonych gmin rozkazy, aby listy wyborcze najdalej na 1 września ponadsyłali.

Saloniki 28-go. — Na mocy konwencji grecko-tureckiej komendanci wojsk obu państw połączonymi siłami ścigają rozbójników w Tessalii.

Rzym 28-go. — Ministrowie powracają do Rzymu. Król odjechał z Turynu do Florencji; książę Napoleon Bonaparte wrócił do Francji.

Depesze telegraficzne.

Warszawa d. 30 sierpnia, godzina 12 w południe.

Berlin 29go. — Według doniesienia dzienników Wiedeńskich, w skutek konwencji zawartej między Portą a Grecją, dowódcy wojsk greckich i tureckich będą wspólnie działać przeciwko bandom rozbójników w Tessalii. — Jenerał Ignatiew miał wczoraj posłuchanie u Sultana; wyjeżdża z Konstantynopola na początek przyszłego tygodnia.

Lipsk (bez daty). — Wczorajszej nocy panowała zupełna spokojność. Żadne zbiorowiska nie miały miejsca. Wojska skonsygnowane w koszarach.

Wiedeń 29go. — Królowa grecka przybyła do Wiednia dziś wieczorem. — Rząd w Zagrzebiu wniósł na sejm projekt równo-uprawnie-

nia żydów. Operat pojednawczy wzięty został pod dyskusję sejmu. Z siedemdziesięciu członków stronnictwa środkowego, czterdziestu dziewięciu tylko było obecnych.

Bukarest (bez daty). — Książę Karol z rodziną powrócił do kraju i udał się na rezydencję letnią do Sina.

Petersburg 17go v. s. — Rząd francuski postanowił jeszcze przed terminem znieść cło dodatkowe od zboża przywożonego do Francji na okrętach, lub znajdującego się już w punktach składowych.

— Zarząd Konserwatorium Warszawskiego, zawiadamia Osoby interessowane, że zapisy dawnych uczniów oraz egzaminy kandydatów i kandydatek nowo do Konserwatorium wstępujących na rok szkolny 1873/4, rozpoczną się z dniem 20 sierpnia (1 września) r. b. to jest w poniedziałek, i trwać będą codziennie, z wyjątkiem dni świątecznych i niedzielnych do dnia 29 sierpnia (10 września) r. b. od godziny 9tej do 12tej z rana. — 8809 —

— Jutro, jeżeli pogoda posłuży, w zakładzie pana Majewskiego na Sewerynowie, będą miały miejsce lekcja i popisy gimnastyki na dochód „osad rolnych”. — Wejście kopiejek 10 od osoby. — 8856 —

MECHANIK-DENTYSTA.

Albert Stegeman, dawniejszy pomocnik dentysty J. Oppenheima, przeniósł pracownię swoją na ulicę Święto-krzyżką, do domu przy szpitalu Dzieciątka-Jezus, Nr 21 nowy, i wszelkiego rodzaju wprawiania sztucznych zębów, w złoto lub kauczuk oprawnych podług najnowszej i udoskonalonej metody, po umiarkowanej cenie przyjmuje. (2-3) — 8716 —

— Antoni Osuchowski, kandydat praw Warszawski Uniwersytetu, Patron Trybunału Cywilnego w Warszawie, otworzył Kancelarię tymczasowo przy rogu ulicy Leszna i Orlej, w domu W. Konitzki Nro 19. Wejście od Orlej. (1-3) — 8834 —

— Pan Weigt Teodor, właściciel fabryki kapeluszy, powrócił z zagranicy. (1-1) — 8863 —

WŁADYSŁAW RYTEL PATRON

otworzył Kancelarię przy ulicy Ś-to-Jerskiej, w domu pod Nr 11 (stary teatr). 1-3 — 8774 —

Administracja Żeglugi Parowej

NA RZECĘ WISŁE.

Zawiadamia niniejszem, że w Niedziele 19 (31) Sierpnia 1873 r., jeżeli pogoda posłuży, Paroływ „Warszawa” kursować będzie na Saska Kępe.

Wyjazd z Warszawy co godzina, począwszy od godziny 2-giej o 8 wieczorem ostatni wyjazd z Kępy, zaopłatą tam i z powrotem po kop. 15 od osoby. 1-1 — 8810 —

PIOTR ŚLIŻYŃSKI,

Nauczyciel Tańców Salonowych,

podaje do wiadomości, że będzie udzielał Lekcje Tańców, ciągle bez przerwy, tak u siebie w domu jakoteż po domach prywatnych i pensjach, przytem nadmieniam, że wyucza 6-ciu Tańców najpotrzebniejszych w 20-stu kilku lekcjach, osoby, które wcale się nie uczyły i nigdy nie tańczyły; za dobre wyczerzenie Nauczyciel zaręcza. Miejszka przy ulicy Podwale, Nr 20 nowy, na 1-em piętrze w oficynie po lewej stronie w dziedzińcu. 1-1 — 8871 —

Do Fabryki Ram Złoczonych W. Sakowicza, przy ulicy Długiej, Nr 22 nowy, potrzebni są

Uczniowie

od lat 14-stu na swój sprawunek i opranie. 1-1 — 8887 —

TIVOLI.

Dziś t. j. dnia 30 i w Niedziele dnia 31 b. m. słynny ludjanin Rigas Abdulas, na żądanie będzie miał zaszczyt dać jeszcze dwa koncerty na czterdziestu bębnach z towarzyszeniem orkiestry wojskowej oraz i Orkiestra Węgierska wykonywać będzie najnowsze utwory muzyczne. — Na zakończenie ogród oświetlony będzie ogniami bengalskimi. — Początek o godz. 7. — Cena wejścia kop. 25. W razie niepogody, koncert odbywa się w sali. — W. REINER. 2-2 — 8797 —

Dziś do egzemplarzy Kurjera Warszawskiego, dołącza się Cennik Herbaty z domu handlowego nadwornych dostawców, dziedzicznych obywateli honorowych Moskiewskich i Gildji kupców handlujących pod firmą Bazyli Perłow i Synowie.

Kantor Główny Loterji Królestwa Polskiego MAURYCEGO NELKEN.

na Krakowskim-Przedmieściu, Numer 77.
Ma honor zawiadomić Szanowną Publiczność, że ciągnienie 2-giej klasy Loterji 121-szej, odbędzie się w dniach (28 i 29 Sierpnia) 9 i 10 Września r. b. i uprasza, aby raczyła pośpieszyć z wymianą losów, dla uniknięcia w ostatnich dniach natłoku 2-3 — 8726 —

DOLINA SZWAJCARSKA.

Dziś i codziennie grać będzie
Orkiestra L. G. Pułku Litewskiego
pod dyрекcją
KAPELMISTRZA RAJKINA
złożona z osób 40.

Początek o godz. 6 i pół wieczorem. Cena wejścia kop. 15.

Jutro w Niedziele, dnia 19 (31) Sierpnia 1873 roku

PIERWSZY KONCERT

ORKIESTRY WARSZAWSKIEJ
pod dyрекcją

LEWANDOWSKIEGO i KUHNKE

w połączeniu z orkiestrą L. G. LITEWSKIEGO PUŁKU

pod dyрекcją kapelmistrza RAJKINA, przytem
ILLUMINACJA i FAJERWERKI

Program Orkiestry Warszawskiej

Część I-sza: 1. Fest-uwertura, Leitnera; 2. Panaceen-Klänge, walc Straussa; 3. Antrakt i arja z op. Zwei-kampf, (solo na skrzypce i klarnet), wykonają pp. H. Schultz i Sobolewski, Herolda; 4. Dla niej, polka Witolda Murillo. Część II: 5. Calmora, uwertura (1-szy raz) Kurpińskiego; 6. Mazur z op. Halka, Moniuszki; 7. Spój spokojnie, śpiew (solo na trąbkę, ułożony i wykonany przez P. Kuhne, (1-szy raz), Abta; 8. Musikalisches Actien-Unternehmen, potpourri (1-szy raz), Conradięgo. — Część III: 8. Uwertura z op. Filibustier, Dobrzyńskiego; 10. La Murska, walc, nn żądanie (solo na trąbkę), wykona pan Wernitz, Godefrid; 11. Morceau de Salon (Trio na skrzypce, wiolonczellę i harfe) wykonają pp. H. Schultz; Moniuszko i Pistor) Fr. Jackesch; 12. Mazur weselny, Lewandowskiego.

Program Orkiestry wojskowej.

1. Marsz Dunajski; 2. Uwertura Le Tambour de la Garde; 3. Cavatina z op. Nabuchodonozor, Verdiego; 4. Potpourri, krotoczwila muzyczna; 5. Potpourri z ruskich pieśni; Horna; 6. Gawot Ludwika XIII; 7. Cavatina z op. Hugonoci, Meyerbeera; 8. Walc Bogini kwiatów.

Program Ogni Sztucznych.

Na kwadrans przed rozpoczęciem fajerwerku wystrzał armatni.

I. Sygnał: 2 skowronki i 1 lustkugel.
1-sza DEKORACJA. W środku: Forsowy brylantowy snop. Po bokach: Grupa brylantowych fontan.
II. Sygnał: 2 skowronki, 1 lustkugel i 1 burak.
2-ga DEKORACJA. W środku: Pięciokątna gwiazda z brylantowych forsów.
Po bokach: Świecowe ruchome koła.
III. Sygnał: 2 skowronki 2 lustkugle i 2 buraki.
3-cia DEKORACJA. W środku: Dwustopniowy wodospad. Po bokach: Młyny diabelskie.
IV. Sygnał: 2 skowronki, 2 lustkugle i 2 buraki.
4-ta DEKORACJA. W środku: Ogon pawy z świec rzymskich.
Po bokach: Świecowe różnokolorowe koła.
Na zakończenie: oświetlenie ogrodu Ogniami bengalskimi.

Początek o godz. 5. — Wejście kop. 30.

Wrazie niepogody koncert w sali. Cena wejścia kop. 20.

TEATR LETNI.

Dziś: Poskromienie Złośnicy. — Jutro Bandyci.

ELDORADO. Dziś: Piękna Helena. Pierwszy występ Pana Józefa Prohazki. b. Artysty Opery Polskiej, w roli Agamemnona.

ALHAMBRA. Przedstawienie Artystów Dramatycznych pod dyрекcją P. Trapszo
Dziś: Sinobrody. Jutro: Nowy rok. Drugi i trzeci akt Życia Paryżkiego. — Początek o g. 7 i pół.

ALKAZAR. Dziś i codziennie przedstawienia artystów dramatycznych pod dyрекcją pani Lukatschy. Dziś: Auf vielseitiges Verlangen Nr 28. — Jutro: Das tägliche Brod, oder Palast und Bürgershaus.

— Ceny targowe Warszawskie. — Dnia 23 sierpnia płacono za kornce pszenicy wagi 212 do 250 funt. smol. ordyn. od rs. — k. — do rar. — kop. —; psra i dobra rar. 8 kop. 10 do rs. 9 kop. 5 wyborowa rar. — kop. — do rar. 9 kop. 30; żyta wagi 232 do 240 od rs. 5 kop. 70 do rs. 6 kop. 15; jęczmienia 2 i 4go rzędowego rar. 4 k. 20, do rs. 4 kop. 50; owsa rar. 2 k. 77½ do rar. 3 k. 7½; groch polny rs. — kop. — do rs. — kop. —; kartofle 1 kop. 50 do rs. 1 kop. 65; siana od kop. 30 do k. 35; siana od kop. 25 do kop. 27½ za pud.

— Okowite płacono — dnia 29 sierpnia hurtową składnicą za garniec od kop. 207 — 208. Pojedynczą szynkarą za garniec od kop. — 210 — 212.

Stan powietrza.

Wczoraj wieczorem 13.06. Dziś rano 12.88. Dziś w południe 17.20. Barometr: na Deszcz.

— Wysokość wody na rz. Wiśle stóp 0 cali 6½.

Wydawca Gustaw Gebethner.

(Patrz Dodatek).

KSIEGARNIA wraz ze Składem Papieru J. BŁASZKOWSKIEGO,

(obok Ces. Warsz. Uniwersytetu),
jest zaopatrzona w książki szkolne we wszystkich
językach, jakoteż we wszelkie przed-
mioty do szkół potrzebne, które po cenach
jak najprzystępniejszych sprzedaje.
—8410-5-6

KSIEGARNIA I SKŁAD NUT A. KOWALSKIEGO

przy ulicy Nowy-Swiat Nr 39,

otrzymała:

Słownik polskiego i rosyjskiego języka, opracowany podług najnowszych źródeł przez Fr. A. Potockiego. Część I. Polsko-rosyjska. Cena rs. 4 kop. 20. —8690-1-3

GRAMATYKA POLSKA

wydana w r. b. przez P. Skrzypińskiego, Nauczyciela Gimnazjum II w Warszawie, pod napisem: **Mównictwo Polskie z zastosowaniami, obejmujące Rozbiór Ogólny i Szczegółowy, Słoworóżnię, Składnię i Pisownię, ze 144 Cwiczeniami ustnymi i piśmienne, jako dzieło w wysokim stopniu praktyczne, poleca się do użycia dla uczącej się młodzieży płci obojczy, po cenie rubel 1 kop. 25 za egzemplarz.** Nabyć go można we wszystkich znaczniejszych Księgarniach w Warszawie i na prowincji, tudzież u Autora przy ulicy Plac Zielony pod Nrem 10 nowym. Tamże jest do nabycia **Krótki Rys Historji Powszechnej**, z trzema krajobrazami dziejowemi, przez P. Skrzypińskiego, po cenie rubel 1 kop. 50; a bez krajobrazów po kopiejek 75 za egzemplarz. —8814-1-2

Staraniem i nakładem **Bernarda Lesmana**, przy ulicy Leszno Nr 13, wyszła

Teorytyczno-praktyczna METODA

języka francuskiego, podług Ahna, w wykładzie rosyjskim, z akcentowaniem tekstu rosyjskiego, dla ułatwienia młodzieży poprawnego czytania. Cena Kursa I, kop. 25. —8803-1-3

Zbiorek prac Korwina p. f.

LISTKI OPADŁE

wyszły z druku i jest do nabycia we wszystkich księgarniach w Warszawie i na prowincji. Cena kop. 50. —8005-10-10

Warszawska Izba Kontrolna,

zawiadamia, że w Biurze Izby w domu pod Nrem 1286a, przy rogu ulicy Nowy-Swiat i Alei Jerozolimskiej, w dniu 27 Sierpnia (8 Września) r. b., o godzinie 12-tej w południe odbywać się będzie licytacja in minus na dostawę drzewa opałowego dla tejże Izby.

Warunki licytacyjne mogą być przejrane w dni powszednie od godziny 10-tej rano do 2-giej po południu w kancelarii Izby.

—8842-1-3

Są do sprzedania celem rozebrania

ZABUDOWANIA

w części murowane, w części drewniane, znajdujące się w posesji Nr 2150 (nowy 1), nabyte przez Zarząd Inżynierji Wojskowej. Ktoby chciał zabudowania te nabyć i takowe w terminie przez Rząd oznaczonym rozebrać i wszelkie materiały usunąć z gruntu, zechce się zgłosić do współwłaścicieli Antoniny Klemczyńskiej w tejże posesji zamieszkałej.

—8763-2-3

Jest do sprzedania

MUNDUREK

prawie nowy, za bardzo przystępną cenę. Wiadomość przy ulicy Miodowej Nr 10 mieszkania 9. —8756-2-3

KANTOR Wekslu i Loterji A. WERTHEIM

4 Rymarska 4.

Ma honor donieść Szanownej Publiczności, że dnia 1 (13) Września r. b. odbędzie się w St. Petersburgu 15-te losowanie 5% **Pożyczki premiowej wewnętrznej drugiej Emissji** i że przyjmuje ubezpieczenia od Amortyzacji tychże. Nadto nabywa i sprzedaje powyższe pożyczki tak 1-ej jak 2-ej Emissji, oraz wszelkie inne papiery publiczne po kursach dziennych. Tamże do odbić się mającego w dniach 28 i 29 Sierpnia (9 i 10 Września) r. b. Ciągnięcia 2-ej klasy 121-ej Loterji, nabyć jeszcze można **losów całych**, jak również **w połówkach i ćwiartkach**. Zlecenia Osób na Prowincji zamieszkałych, z najściślejszą akuracją wykonywane będą. —8847-1-6

KAPELUSZE

z letniego sezonu, mogące posłużyć i za jesienne, wyprzedają się niżej ceny kosztu, w **Magazynie Strojów J. WROTNOWSKIEJ**, przy ulicy Czystej Nr 415, od Krakowskiego-Przedmieścia 5-ty Sklep na prawo. —8835-1-3

Fabryka Smarów i wyrobów chemicznych

wraz z mieszkaniem w Targówku, tuż przy rogatkach, jest do odstąpienia każdego czasu pod bardzo korzystnymi warunkami. Wiadomość przy ulicy Chmielnej Nr 4, w oficynie murowanej na dole i na Rymarskiej Nr 2, w handlu W-go Bartmanskiego. —8812-1-3

MASŁO ŚWIEŻE RUDZIANKOWSKIE,

znane ze swej dobroci, nadchodzi i nadchodzić będzie stale co tydzień, do Handlu

BRACI WRÓBEL,

obok kościoła Ś-go Krzyża, o czym Osoby interesowane zawiadamia. —8801-1-6

ANANASY.

Nadszedł wielki transport **Ananasów** do fabryki Cukrów F. Anczewskiego przy ulicy Królewskiej Nr 13. Ceny umiarkowane. —8808-1-3

Najlepsza MUSZTARDA,

w różnych gatunkach, w niczem nieustępująca zagranicznemu. Nabyć ją można w każdym czasie w Fabryce **A. SCHWEITZER**, w większych lub mniejszych ilościach, t. j. na **garncie, kwaterki**, oraz w **słoikach** po umiarkowanych cenach, przy ulicy Królewskiej, w domu p. Hessego, pod Nrem 1068/9. —8745-3-3

Cygara

z Fabryki **A. Schopfer** w St. Petersburgu.

Mündel et Comp. w Rydze.

Bracia Mey w Rydze.

otrzymał **C. J. Freund**,

Belańska Nr 1/600 i

Krakowskie-Przedmieście Nr 15/415

1-3 —8843-

KUCHNIE KIESZONKOWE

na nafcie, patentowane, za granicą we wszystkich gospodarstwach domowych zastosowane. Maszynki te służą do przyrządzenia w ciągu minut 10 kawy, herbaty, kotletów, befsztyka, oraz do gotowania **całych obiadów**, godzina paliwa, kosztuje 1 i pół kop. Są do nabycia w handlu

M. PERKOWSKIEGO

przy ulicy Bielańskiej w domu Zawiszy.

—8336-6 30

OGIER

czystej krwi arabskiej, doskonale ujeżdżony pod wierzch i zdający do rozplodu do nabycia. Wiadomość w obozie strzelców na Powązkach w 2-gim batalionie, wskazać podoficer Jankowski. —8815-1-3

Rada Miejska Warszawska DOBROCZYNNOŚCI PUBLICZNEJ,

podaje do wiadomości, iż w dniu 10 (22) Września r. b. o godzinie 12 z rana odbędzie się przed Radą Miejską licytacja in minus na dostawę żywności na porcję w ciągu roku 1874.

A. Dla Domu Przytułku i Pracy, licząc po kop. 10 za dzienną porcję strawy jednej osoby, i

B. Dla Domu Schronienia Starców i Sierot Starozakonnych, licząc po kop. 11 za dzienną porcję strawy jednej osoby.

Wadium ustanawia się do pierwszej licytacji na rs. 500, a do drugiej na rs. 200.

Przystępujący do licytacji winni są złożyć Radzie Miejskiej w oznaczonym terminie, zapieczętowane deklaracje, napisane na zwykłym papierze, bez skrobań i poprawek, podług dołączonego przy niniejszym wzoru.

Jeżeli kto z konkurentów nie zechce osobiście stanąć do głosnej licytacji, to może przy zachowaniu wyżej wyrażonych warunków, nadesłać w dniu oznaczonym do licytacji, nie później jak do godziny 12 z rana deklarację do Rady Miejskiej z nadmienieniem na kopercie, że deklaracja ma być rozpieczętowaną dopiero po ukończeniu głosnej licytacji. Gdyby zaoferowane w jednej z tych ostatnich deklaracji ceny, okazały się niższymi od cen postawionych na głosnej licytacji, wówczas przy dostawie utrzyma się ten, kto w rzeczonych deklaracjach poda najniższą ofertę.

Bliższe wiadomości dotyczące tych licytacji, są do przejrzenia w Kancelarii Rady każdodziennie w godzinach służbowych.

W Warszawie dnia 28 Sierpnia 1873 r.

Wzór do deklaracji.

W skutek ogłoszenia Rady Miejskiej z dnia . . . Sierpnia 1873 r. podaję niniejszą deklarację, iż obowiązuję się dostarczać żywność dla . . . po kop. . . (liczbą i literami) za jednodzienną porcję jednej osoby, poddając się warunkom licytacyjnym.

Wadium rs. . . składam.

Mieszkam w Warszawie w domu Nr

Pisałem w Warszawie dnia . . . 1873 r.

(Podpisać imię i nazwisko).

Członek Zarządzający czynnościami Rady, Rzeczywisty Radca Stanu, Szambelan

7-3 8791

A. Zaborowski.

GORSETY PARYŻKIE

od Rs. 1 kop. 50,

otrzymał w wielkim wyborze

SKŁAD BIELIZNY I NOWOŚCI

MAURYCEGO REICHEL,

1-3

przy ulicy Wierzbowej Nr 474/5, w gmachu Teatralnym.

—8848—

Za pośrednictwem Emilii Dobieckiej, przy ulicy Nowo-Senatorskiej Nr 5, żądają zaraz posad:

Nauczycielki Polki, Nauczyciele Polacy,

z językami nowożytnymi i starożytnymi; rodowity Francuz, oraz rodowita Francuzka, za stół i mieszkanie, życzą sobie udzielać konwersacji. —Żądany jest zaraz rodowity Niemiec w średnim wieku, oraz nauczyciel Polak z średnim wykształceniem do małych dzieci na prowincji. —8846-1-3

Familja Francuzka, mająca obszerne mieszkanie, życzy sobie **przyjąć kilku Uczni** uczęszczających do szkół, lub **Panienki** chodzące do Konservatorium, zapewniając dozor i ciągłą konwersację. Bliższa wiadomość w **Rekomendacji Guwernantek**. Ulica Bielańska Nr 17 nowy **N. Cieśliski** —Tamże jest obecnie dobór **Osób zawodowi Nauczycielskiemu poświęcających się**, oraz **Angielka** dająca lekcje na godziny i **Włoszka** udzielająca lekcje śpiewu i języka francuskiego i włoskiego. —8748-1-6

DO RODZICÓW!!!

Ktoby sobie życzył oddać jedną lub dwie **panienki** do familji, kształcącej dzieci swoje z pomocą doborowych i zdolnych nauczycielek, —gdzie przy ciągłej **konwersacji francuskiej i niemieckiej**, zapewnia się potrzebną opiekę, raczy się zgłosić do Kantoru rekomendacyjnego **Maryi z Grossów Dąbrowskiej**. —Krakowskie-Przedmieście Nr 7, pałac dawniej Grodzickiego, 2 dziedziniec, pawilon lewy, 1-e piętro, drzwi 44. —Tamże zgłaszają się ustawicznie liczne rodziny, chcące trzymać **Studentów na stancji** ze stołem, potrzebną opieką i ciągłą konwersacją w języku francuskim i niemieckim. —8747-2-3

Potrzebny jest w Warszawie

Guwerner Francuz lub Szwajcar, opatrzoney w chlubne świadectwa, do dozor i konwersacji w cenie rs. 360, oraz **Guwernantka Francuzka** wyższa, z językiem angielskim i muzyką, w cenie rs. 600. Wiadomość u **Prof. G. de Préchamps**, ulica Długa Nr 23 (Eldorado). Tamże żądane są Guwernantki Polki i Francuzki. —8311-4-4

Z rozpoczynającym się rokiem Szkolnym, życzący

ulokować Uczniów

uczęszczających do Szkół Rządowych, na stancję ze stołem, usługą, a w razie potrzeby i korepetycją, zechce się zgłosić pod Nr 40 Stare-Miasto, mieszkania Nr 11. —7986—

Potrzebna jest

P A N N A

zdatna do maszyny, ulica Bielańska Nr 600, róg Tłomackiego, Nr mieszkania 3, piętro 2-gie, dom W-go Fraund. —8813-1-1

Do magazynu Ferdynanda Cara, przy ulicy Miodowej Nr 15 nowy, potrzebne są

P A N N Y

uzdatnione za dobrem wynagrodzeniem.

—8832-1-3

DWIE OSOBY

poszukują miejsca razem. Jedna w charakterze Bony z dobrym akcentem francuskim, znająca się także gospodarstwie. Druga, do zarządu domu, znająca dobrze krój; wszelkie roboty damskie, z własną maszyną. Obydwie te osoby ozdolnione we wszelkich robotach kobiecych życzą sobie miejsca na prowincji lub w Cesarstwie, do domu prywatnego lub magazynu. Wiadomość w Gabinetie Interesów prywatnych, w Warszawie, pod Nrem 2, na rogu placu zamkowego i ulicy Ś-to-Jańskiej, obok b. Zamku Królewskiego. —8751-1-3

Ogrodnik

wykwalifikowany, z wszelkimi rekomendacjami, poszukuje odpowiedniego miejsca w Warszawie lub też na prowincji, oraz może się zajmować prowadzeniem pasieki. Wiadomość w ogrodzie W-go Gebethnera, u miejscowego ogrodnika, zajmującego się pasieką przy ulicy Książęcej Nr 3 nowy. —8645-2-3

Stateja dla Uczniów

Szkół i przygotowujących się do takowych, wraz ze stołem, pod dozorem mężkim, w miejscu pomoc naukowa, konwersacja i fortepian. Wiadomość: ulica Długa Nr 17 nowy, mieszkania 9, w oficynie. —8408-6-6

Do miasta Tuły potrzeba

Trzech

Czeladników kowalskich,

nieznanatych, którzyby znali doskonale kucie koni i robotę powozową, jakoteż trzech parobków dobrej konduty i z dobrymi świadectwami. Dla dowiedzenia się o warunkach umowy interrsanci raczą się zgłaszać w przeciągu tygodnia do hotelu Saskiego w drugiem podwórzu pod Nrem 38. —8838-1-3

Potrzebni są

EKONOM i LEŚNICZY

obydwaj kawalerowie z dobrymi świadectwami, którzy obowiązki te już pełnili. Wiadomość wskaże Rządca domu Nr 13, ulica Wieńska. —8632-3-3

KAJETA

Materiały Piśmienne.

Kajet z 6-ciu arkuszy papieru białego	kop. 2 1/2
Kajet z 6-ciu arkuszy papieru glansowanego	" 4
Bruljon z 24 arkuszy papieru białego	" 7 1/2
Papieru libra (24 arkusze)	" 5
Tuzin piór stalowych kompletnie dobrych	" 3
Obsadki od 1/2 kopiejki (grosz 1)	" 1 1/2
Ołówki kompletnie dobre po	" 4
Ołówki Fabera po	" 15
Stalki „Kopernik“ pudełko	" 50
Reiscajgi francuskie od	" 20
Scyzoryki	" 20

i wszelkie inne materiały piśmienne, po cenach jak najniższych, poleca Szanownej Publiczności **SKŁAD PAPIERU Michała Kupfersteina, ulica Golebia Nr 16.**
(3-3-8592)

CEMENT angielski Portland z fabryki Robins et Comp.

CEGLĘ ogniotrwałą angielską z fabryki Ramsaya.

POLECA SKŁAD

Juljana Simmlera,

róg Bielańskiej i Tłomackiej, Nr 1 nowy.

Jenerálny Agent Oryginalnych Amerykańskich MASZYN DO SZYCIA

Amasa B. Howe'go, Grover'a & Backer'a, Taylor'a, Philadelpe i Johns'a

D. GROSSMANN

dawniej **KOENIGSBERGER & Comp.**

ulica Wierzbowa, Nr 638, obok Hotelu Angielskiego.

Poleca Szanownej Publiczności, wyżej wymienione systemy, jak również wielki wybór maszyn: **Wheeler'a et Wilsona, Eliasa, Howe'go Junior, Orth'a, Mansfelda, Singera, Calebaut'a, Willeoxa, et Gibbisa**, które po cenach bardzo umiarkowanych sprzedaje.

Maszyny na stolikach dwunitek, od rs. 35.

Maszyny ręczne dwunitek, od rs. 30.

Maszyny ręczne jednolitek, od rs. 12.

Nauka szycia bezpłatna. — Gwarancja dwuletnia. — Posiadam własny warsztat, przyjmuję wszelkie naprawy Maszyn do szycia.

Nici, Jedwab, Oliwa, Igły do wszystkich systemów maszyn po bardzo umiarkowanych cenach.

Podwiązki Amerykańskie metalowe (Ventilated Garter), po kop. 75 do rs. 2 kop. 25.

WARSZAWSKA

OLEJARNIA PAROWA

(dawniej OTTO & SCHELLER)

ulica Hoża, Nr 9.

poleca swoje wyroby, jako to: **Olej maszynowy, Olej do palenia, Olej do jedzenia, Olej i smar do skór, Oliwę do osi patentowanych, Pokosty i t. d., i t. d.**, wszystko w wyborowych gatunkach, po cenie umiarkowanej.

Obstalniki przyjmują się w fabryce, jakoteż w kantorze Pana **Leopolda Meyer**, ulica Rymarska, Nr 8.

KĄPIELE MINERALNE

W WARSZAWIE.

Kąpiele mineralne wyrobu Instytutu Wód Mineralnych w Ogródzie Saskim, jako to: Akwisgrąskie, Baréges, Luchon; Buskie, Ciechocińskie, Cieplickie, Egerskie, Emskie, Karlsbadzkie, Kissingen, Kreutznach, Krynicky, Marjensbadzkie, Morskie, Pyromonckie, Spa, Schlangenbad, Szczawnickie, Vichy, Wiesbaden, Żelaziste Dra Struvego, **przysiadane w wannach porcelanowych**, wydawane są każdorazowo w **Zakładzie Kąpielowym Towarzystwa Akcyjnego** przy Zjeździe od godziny 7 z rana do 8 po południu.

Bilety do powyższych kąpielí pojedynczo i w abonamencie, oraz **przetwory chemiczne do przyrządzania kąpielí mineralnych w domu**, sprzedają się w **Kantorze Instytutu Wód Mineralnych w Ogródzie Saskim** ulica Graniczna, Nr 14.

DOM SPEDYCYJNO-KOMISOWY

JAN HR. BEDÓCHOWSKI,

ulica Długa Nr 30.

Przyjmuje zamówienia na **Pszenicę Sandomierską** do siewu, której transporta w ziarnie wyborowym nadejdą z powiatu Sandomierskiego do kantoru na dzień 1 Września r. b. Poleca również **Koniczynę białą** na składzie znajdującą się, do obsiewu w ozimie.

Skład Papieru i Materiałów Piśmiennych

Zygmunta Weinkrantza,

Krakowskie-Przedmieście, pałac Hr. Krasieński, naprzeciwko Uniwersytetu.

Na nadchodzący zapis szkolny, zaopatrzył swój skład w wielki wybór **Kajetów**, oraz wszelkich **potrzeb szkolnych**. Ceny jak zwykle bardzo niskie, z czem poleca się Szanownym Rodzicom i Opiekunom. Kupujący, którym mi da utargować rs. trzy, oprócz zwykłych cen, otrzyma **50 pieczętek podgumowanych** imitacji laku z cyframi i koralikami, mniejszym kupującym także będą dodawane pieczątki **bezpłatnie**. Tamże umieścić **Ucznia** do Zakładu Pieczętarskiego.

drukarni Kurjera Warszawskiego. — (Plac Teatralny, Nr 473c, o nowy).

Une française

ayant une bonne instruction et l'habitude de l'enseignement, désire trouver des leçons en ville; elle peut disposer de son temps: depuis 9 heures du matin jusqu'à 4 heures de l'après-midi. S'adresser rue Erivanska Nr 4 à droite au 2-e étage.

Dwa numizmaty złote,

bizantyńskie, Cesarzy Constantiusa i Valensa, tudzież mundur Członka Senatu, są do sprzedania, przy ulicy Tamka pod Nrem 13, a mieszkania 7, na 1-m piętrze od frontu.

—8804-1-1

DO SPRZEDANIA

ze zmianą lokalu następuje rzeczy po cenach umiarkowanych: **LUSTRO** w ozdobnych złotych ramach, długie przeszło 2 łokcie, szerokie 33 cali. **ZEGAR** złożony z kłosem szklanym i podstawką palisandrową, oraz muzyką kilka sztuk grającą co godzina, nakręcający się raz na dwa tygodnie, **FUTRO** szopy wyborowe na osobę wysoką suknem szaraczkowym pięknym kryte, **FOTELE** palisandrowe czystym włosiem wysłane, satianem pokryte, **STOLIKI** do kart, jeden palisandrowy, drugi mahoniowy, do wyboru, **WANNA** do kąpielí drewniana z żelaznymi obręczami i SZAFKA kuchenna.

Wiadomość powziąć można przy ulicy Elektoralnej Nr 791 (nowy 17) na 1-em piętrze w 2-gim podwórzu, mieszk. Nr 13.

—8730-2-3

Kapitał rs. 3,750 nieletnich, jest do wypożyczenia na dom w środku miasta położony, razem lub częściowo. Wiadomość przy ulicy Leszno, pod Nrem 670 (28), mieszk. Nr 8, w środkowej sieni oficyny na 1-em piętrze, rano do godziny 9-tej, po południu około 5-tej.

—8811-1-1

Żadana jest pożyczka

w summie rs. 30,000 z procentem 7% na nieruchomości w Warszawie, — która to suma mieścić się może na pierwszej połowie szacunku. Wiadomość proszę udzielić ulica Wilcza Nr 8 nowy, pod lit. M. G.

—8849-1-3

Jest do wynajęcia od 1-go Października r. b., lub od 1-go Stycznia 1874 r.

DOM

murowany, parterowy, w którym była przez lat kilka fabryka tabaczna: w domu tym jest parę dużych salonów oraz 22 pomniejszych lokali, Spichrz murowany, piwnice kilka, składy różnej wielkości, oraz stajnie. Dom ten może być całkowicie wynajęty na jaką znaczną fabrykę, lub częściowo na pomniejsze, albo na lokale mieszkalne, gdyż jest w dobrym stanie i wygodnie urządzone, przy tym domu jest **PLAC** czyli ogród warzywny który również można wynająć. Nadmieniam, że dom ten wraz z ogrodem, w razie żądania może być i sprzedany. Interesant zgłosić się na ulicę Niską Nr 10, do właścicieli rano od godziny 8-mej do 11-stej a po południu od 4-tej do 8-mej. Bez pośredników.

—8650-3-3

TRZY APARATA DESTYLACYJNE

miedziane, kompletne, w stanie bardzo dobrym, są do nabycia na warunkach przystępnych. Wiadomość u E. Stillera, ulica Długa Nr 32, oficyna wprost bramy.

—8724-2-3

Jest do sprzedania

KROWA

cielna, mleczna, i **PALTO** damskie syberyjskie. Tamże **POKOJ** wspólny dla osoby płci żeńskiej. Nowy-Swiat Nr 26, każdorazowo do godziny 3ciej.

—8833-1-1

Z powodu wyjazdu, jest do odstąpienia

MLECZARNIA

z ósmiu Krów Holenderskich, oraz utensylią do tego zakładu i mieszkanie. Nowy-Swiat Nr 58, stróż miejscowy wskaze.

—8845-1-3

Z powodu nieprzewidzianych okoliczności jest do odstąpienia zaraz

DYSTRYBUCJA

od lat dziewięciu egzystująca z różnemi rzeczami nie wchodzącymi w zakres dystrybucji, jak niemniej z zapasem towaru z różnych fabryk. Tamże są do sprzedania **trzy FUTRA**, jedno szuba, zdatna do podróży, 2 palta podobne jedno elkami, drugie małpami amerykańskimi. Wiadomość o warunkach odstąpienia sklepu i o cenie, powziąć można na miejscu, ulica Grzybowska Nr 1030 (nowy 30).

—8744-2-3

Garnitur Mebli

mahoniowych, zupełnie nowy, krytych psem w pasy, sprzedaje się za 85 rs. Ta i fortepian. Ulica Hoża Nr 3, mieszkania —8625-3-3

Pozostawiony do sprzedania za rs. 170

duży Garnitur Mebli

nowego fasonu massiv mahoniowych, szwane, włosiem wysłanych rypsem kryty przy ulicy Marszałkowskiej Nr 29, przed bryką tabaczną dawniej Kronenberga u Rzyckiego domu.

—8844-1-3

Pozostawiony jest do sprzedania w Składzie Fortepianów i Pianin Zagranicznych **L. Fränkla**, przy rogu ulic Bielańskiej i Tłomackiej Nr 2 nowy.

FORTEPIAN

mahoniowy, bardzo mało używany, o 7-8 oktavach, z całym blatem i 4-ma szprejami nowego fasonu, w najlepszym stanie z tonem pełnym i silnym, za bardzo przystępną ceną. Tamże jest **FORTEPIAN** mahoniowy, używany, prawie o 7-miu oktavach, w najlepszym stanie, z tonem pełnym i silnym, bardzo przystępną ceną, **FISHARMONJA** dębowa, paryska, bardzo mało używana o oktavach, za przystępną ceną jest do sprzedania.

—8608-3-3

GABLOTA

z drzewa jesionowego, oszklona, z 24 szklami, jest do zbycia za przystępną ceną. Obejrzeć ją można w Sklepie Rękawicznym przy ulicy Wierzbowej Nr 2.

—8713-2-6

Potrzebne jest od 8-go Michała

MIESZKANIE

w bliskości Alei Jerozolimskiej lub Belwederskiej, składające się z 2 albo 3-ch pokoi i kuchni, pożądanym jest przytem ogródek. Ktoś miał takowe do wynajęcia, raczy złożyć adres w Redakcji Kurjera pod literami A. W.

—8841-1-2

Do wynajęcia od 1-go Października w bliskości kolei i ulicy Marszałkowskiej

MIESZKANIE

składające się z pięciu pokoi, przedpokojem, kuchnią, 2 spiżarek, piwnicy i góry, na pierwszym piętrze z balkonem. Wiadomość: ulica Wspólna Nr 21.

—8840-1-2

Na placu za Żelazną-Bramą obok Saskiego Ogrodu, w domu Nr 413g, jest do wynajęcia od 8-go Michała r. b., **JEDEN**

P O K O J

z przedpokojem i kuchnią, oraz **JEDEN POKÓJ** kawalerski: oba te lokale są na parterze z wszelkimi wygodami.

—8572-2-3

Z powodu wyjazdu za granicę jest do odstąpienia zaraz lub od 1-go Października r. b.

LOKAL

przy ulicy Twardej Nr 10, na 1-em piętrze od frontu, składający się z 6ciu pokoi, przedpokojem i kuchnią. Bez pośrednictwa osób trzecich; obejrzeć można codziennie od 10-tej rano. Mieszkania Nr 4.

—8642-3-3

Do wynajęcia od 8-go Michała

DWA POKOJE

suche i widne, dla porządnego Emeryta róg Złotej i Sosnowej Nr 6.

—8705-2-6

SKLEP

z urządzeniem zupełnem, do najęcia w każdym czasie. Wiadomość w Magazynie Wyrobów Tabaczych, pod firmą K. W. Dymitrakopulo, przy ulicy Nowy-Swiat, w domu Nr 51 nowy.

—8800-1-10

Do wynajęcia od 1-go Października r. b.

SKLEP

z piwnicą.

Wiadomość u Rządcy domu Nr 486b/16, przy ulicy Miodowej.

—8802-1-3

Дозволено Цензурою